

Kā anonīma lūšu un vilku aizsardzības interešu grupa mēģina nomelnot zinātnieku darbu

Situācija līdzinās kā detektīvā, un tikai pēc kāda laika saliekot visus reizinātājus kopā, rodas izpratne par apzināti sapītu nomelnošanas kampaņu. Pret ko tā tiek vērsta? Pret atsevišķiem medniekiem, pret mednieku kopienu kā tādu, kā arī pret LVMI "Silava" pētniekiem. Tās mērķis? Visticamāk apturēt vilku un lūšu medības Latvijā. Iespējams mērķi ir citi, bet ņemot vērā noslēpumainību, kas apvij tos, kas iestājas pret medībām, ir grūti saprast, ko tieši vēlas t.s. vienīgā lūšu un vilku aizsardzības interešu grupa Latvijā. Piedevām vēl – tā ir totāli anonīma, lielākoties darbojas "Pietiek.com" platformā, nepārtraukti drukājot medniekus un zinātniekus nomelnojošus rakstus, piedevām vēl, iespējams, rīkojusi lielāko skandālu, kas saistīts ar medībām Latvijā.

Tomēr pamazām sāk parādīties arī daži vārdi. Nu jau par mītisku uzskatītā persona – Mareks Viļķins – aktīvi darbojas interneta vidē, gadiem terorizē atbildīgās institūcijas ar telefona zvaniem un vēstulēm, 2014.gadā *NRA.lv* tika nosaukts par "vientuļu vilku cīņā pret medībām". Savukārt Viļķina kungs ne reizi nav parādījies kādās no sanāksmēm, kad tiek spriests par vilku un lūšu medībām, nekad nav atklājis savu patieso seju. 20.jūlijā "Silava" notikušajā sugas aizsardzības plāna atjaunošanas Eirāzijas lūsim – trešajā apspriedē viena no klātesošajām personām uzsvēra, ka Viļķina kungs nedzīvojot Latvijā, tādēļ sanāksmēs piedalīties nevarot. Pēc šīs sanāksmes jau minētajā "Pietiek.com" parādījās kādas Elīnas Kalniņas raksts „Ģeogrāfiskā izņēmuma” kauna zīme. Kas vēlas to saglabāt Latvijā - mednieki vai pētnieki?”, kurā par medniekiem un arī pētniekiem autore izsakās gana nicinoši. "Taisni kā tādā Eiropas „bordertaunā”, vai bezlikumības zonā, kur kaut kad pagātnē, demokrātiskas sabiedrības rītausmā veikli „zēni” no Latvijas iestāšanās sarunās Eiropas Savienībā sev par patikšanu „savai pašpasludinātai mantībai” bija izkārtājuši izņēmuma kārtas statusu, un nu pēc teju divdesmit gadiem to kā tādu kaunpilnu atpalcības zīmi esam spiesti nēsāt un pieciest mēs visi - visa Latvijas sabiedrība,” tā autore.

13.augusta tajā pat platformā parādās kāda Viktora Jefimova raksts "Kāpēc tiek slēptas pat aptaujas anketas vilka un lūša „aizsardzības” plānu izstrādei”. Kas vieno šos abus rakstus, ja neskaita uzskatu, ka pētnieki, kuri veic lielo plēsēju plāna atjaunošanu, ir nekompetenti un uzpirkti? Abu rakstu vizuālajā noformējumā tiek izmantots attēls ar mednieci Gunitu, kura pagājušā gada beigās nomedīja lūsi. Atgādinām, ka šī bilde un mednieku portālā publicētā informācija izraisīja milzu skandālu sabiedriskajos medijos. Un ja paraugāmies uz šo mākslīgi radīto "skandālu" un laiku kad tas notika? Elementāri! Tas bija radīts tieši dažas nedēļas pirms tam, kad "Silavā" tika rīkota lūšu, vilku un lāču sugas aizsardzības plānu apspriede.

Notikumu hronoloģija

Projekta "Eirāzijas lūša (*Lynx lynx*) aizsardzības plāna atjaunošana" sākuma datums ir 2016.gada 1.jūlijs. Tāpat arī projekta "Pelēkā vilka (*Canis lupus*) aizsardzības plāna atjaunošana". Abus šos projektus finansē no Latvijas vides aizsardzības fonda budžeta apakšprogrammas "Vides aizsardzības projekti".

2016.gada 22.decembrī dažādos avotos parādās raksti par to, ka kāda medniece "lepojas ar to, ka nomedījusi lūšu mammu, atstājot mazuļus likteņa

varā". Šie raksti izraisīja milzu naida runas vilni, kā arī iespaidu par to, ka sabiedrība iestājas pret lūšu medībām. Jāatzīst gan, ka naida runa, identiski komentāri tika pārpublicēti 1:1 no viena portāla uz citu, radot nepatiesu iespaidu, ka liela sabiedrības daļa iestājas pret šāda veida medībām. Patiesībā, šo "burbuli" radīja tikai pārdesmit cītīgu troļļu, kuri pūlējās, lai radītu iespaidu par sabiedrības viedokli. Tādēļ rodas jautājums – kas visu šo balagānu finansēja?

Tāpat rakstniece Dace Rukšāne, kura sākotnēji nosodīja mednieces rīcību, vēlāk publiski viņai atvainojās. Protams, arī šim rakstnieces viedoklim uzklupa vesels bars troļļu, tāpat kā jebkuram citam, kurš centās mednieci aizstāvēt. "Skandāls" mākslīgi tika uzturēts vēl pāris nedēļu, ar mērķi ietekmēt sabiedrības viedokli.

Jāpiebilst gan, ka attiecīgā bilde būtībā tika izzagta no mednieku auditorijai paredzēta portāla un "palaista tautās" ar pārspīlētiem un pat safabricētiem un pilnīgi melīgiem un nepatiesiem paskaidrojumiem.

2017.gada 17.janvārī LVMI "Silava" notika lūšu, vilku un lāču sugas aizsardzības plānu apspriede, kurā pamatoti saceltais "skandāls" tika noraidīts tieši tā – kā mākslīgi sacelta ažiotaža. Pamatoti sanāksmē "Silavas" vadošais pētnieks Jurgis Jansons uzsvēra, ka dažādos interneta portālos izskanējušās diskusijas par lūšiem nav institūta cienīgas un tiks pārtrauktas, ja sāksies semināra laikā. Protams, pēc sanāksmes sekoja raksts "Pietiek.com", izsmejot šo Jansona kunga repliku.

Kas ir lūšu un vilku aizsardzības interešu grupa?

Iespējams, ka uz šo jautājumu var atbildēt tikai šīs grupas dalībnieki. Vai šī grupa ir reģistrēta kā biedrība, vai tā ir vienkārši slēgta interešu grupa sociālajā tīmeklī *Facebook*, kas to pārstāv, no kurienes tā saņem finansējumu – tas nav zināms. Vārdu salikums "vienīgā lūšu un vilku aizsardzības interešu grupa" pirmo reizi parādījās komentāros, kas tika iesūtīti lūšu aizsardzības plāna melnrakstam pirms 20.jūlija sanāksmes. Skaidrs ir tikai viens, ka šī "aizsardzības interešu grupa" ir anonīma, to pārstāv neidentificēti indivīdi, kuri nesaprotamu iemeslu dēļ no sabiedrības slēpjas. Paradoksālākais ir tas, ka ir sabiedrības daļa, kas uz šo anonīmo indivīdu komentāriem arī reaģē. Aktuāls paliek jautājums – kādēļ šie cilvēki slēpjas un nav spējīgi atklāti paust sabiedrībai savu viedokli, bet nodarbojas ar "troļļošanu" un naida runas veicināšanu. Atšķirībā no šīs anonīmās interešu grupas, mednieki un zinātnieki atklāti pauž savu viedokli, vienlaikus pakļaujot sevi reizēm pat rupjiem un netaktiskiem komentāriem.

Plāna izstrāde

Vilku un lūšu aizsardzības plānu atjaunošanas projekta beigu datums ir šā gada 30.septembris. Līdz tam, iespējams, turpināsies anonīmās "interesu grupas" nomelnošanas kampaņa. Interesanti gan, ka līdz šim lielo plēsēju apsaimniekošanas sistēma Latvijā ir nodrošinājusi šo sugu populācijas skaita pieaugumu. Vilki un lūši par spīti medībām Latvijā jūtas labi, to skaits ir stabils vai pieaug. Šī pati sistēma ļauj efektīvi reaģēt tad, ja populācijas statuss pasliktinās, ierobežojot medības. Tāpat, par visām aktivitātēm attiecībā uz lūšu un vilku apsaimniekošanu, Latvijai ir jāatskaitās Eiropai.

Tādēļ atliek vien secināt, ka kopumā šo "interesu grupu" var nosaukt tikai un vienīgi par nepatiesu ziņu veidotājiem, kuri darbojas platformā "Pietiek.com" ar vienu mērķi – dezinformēt un satracināt sabiedrību.

